

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **G. K.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 stycznia 2026 r.

wniosku pełnomocnika interwenienta L. sp. z o.o. w L.1. o wyłączenie sędziego

Sądu Najwyższego Anny Dziergawki od rozpoznania sprawy o sygn. akt I KS 7/25

na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*

**p o s t a n o w i ł :**

**nie uwzględnić wniosku**

## UZASADNIENIE

W dniu 17 marca 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął, datowany na dzień 12 marca 2025 r., wniosek pełnomocnika interwenienta L. sp. z o.o. w L.1. o wyłączenie SSN Anny Dziergawki od rozpoznania wniesionej przez pełnomocnika skargi od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt IV Ka 1141/24, uchylającego wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 25 marca 2024 r., sygn. akt XII K 399/20 i przekazującego sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (k. 19-24 akt SN). Zawarta w treści wniosku argumentacja skupiała się po pierwsze wokół okoliczności związanej z powołaniem SSN Anny Dziergawki do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego, tj. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa

uksztaltowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Pełnomocnik opierając się na wykładni przyjętej w uchwale trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. w sprawie o sygn. akt BSA-I-4110-1/20, w tym powołując się na zbieżne z nią orzecznictwo krajowe, wskazał, że powyższa okoliczność oznacza nienależytą obsadę sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Po drugie wnioskujący nadmienił, że wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności SSN Anny Dziergawki wynikają także z ekstraordynaryjnego trybu jej awansu do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, co w jego ocenie miało związek z szeroko komentowaną w środkach masowego przekazu wypowiedzią SSN Anny Dziergawki, mającą miejsce podczas oceny jej kandydatury przez Krajową Radę Sądowniczą, kiedy to stwierdziła, iż wystąpiła, a następnie uzyskała dla siebie rekomendację katolickiego biskupa bydgoskiego. W ocenie pełnomocnika o szybkim awansie SSN Anny Dziergawki pomimo niewielkiego stażu pracy w sądzie drugoinstancyjnym, z pominięciem szczebla apelacyjnego, nie decydowały tym samym jej wysokie kompetencje prawnicze, a właśnie posiadanie przez nią określonych przekonań ideologicznych i światopoglądowych, które podzielane były przez przychylną jej, ówczesną władzę polityczną dominującą w działalności KRS.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Wniosek nie jest zasadny, przy czym w części odwołuje się do okoliczności, których rozważanie w kontekście art. 41 § 1 k.p.k. jest niedopuszczalne.

Treść wniosku wskazuje, że wątpliwości co do bezstronności SSN Anny Dziergawki pełnomocnik interwenienta upatruje w znacznej mierze w ułomności samej procedury nominacyjnej na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, tj. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Tymczasem z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19 wynika, że kwestie ustrojowe odnoszące się do wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta RP nie mogą być przedmiotem rozpoznania w ramach wniosku o wyłączenie sędziego złożonego w trybie art. 41 §

1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. (zob. wyrok TK z dnia 4 marca 2020 r., P 22/19, OTK-A 2020, nr 31). Zatem wniosek o wyłączenie sędziego złożony na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., w którym wątpliwość co do bezstronności sędziego wywodzona jest jedynie z okoliczności towarzyszących powołaniu na stanowisko sędziego jest niedopuszczalny z mocy ustawy i powinien zostać pozostawiony bez rozpoznania. Podkreślić należy, że w myśl art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Żaden organ nie posiada uprawnień do weryfikacji oraz nierespektowania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (zob.m.in. wyrok SN z dnia 22 sierpnia 2018 r., III PK 71/17; postanowienie SN z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. I NZZP 1/21; postanowienie SN z dnia 23 września 2021 r., IV KZ 37/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2021 r., IV KO 86/21; zdanie odrębne sędziego Sądu Najwyższego Dariusza Kali do uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt III KK 435/22; wyrok SN z dnia 19 maja 2023 r., I KA 4/23; postanowienie SN z dnia 28 listopada 2023 r., I KK 162/23; postanowienie SN z dnia 2 lutego 2024 r., III KK 439/23).

Również z brzmienia art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym wynika, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. To właśnie tryb przewidziany w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym wprowadza szczególne postępowanie, którego przedmiotem jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności, z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu oraz postępowania po powołaniu. Skoro zatem ustawa o SN w sposób szczególny reguluje badanie kwestii bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu, to w tym zakresie stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 41 § 1 k.p.k., wyłączając możliwość badania określonych w niej przesłanek w ogólnej procedurze (zob. postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2023 r., V KK 485/21).

Niezależnie od powyższego zgodzić się należy, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (*vide* postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22).

Powyższego stanowiska nie zmieniają przywołane we wniosku wybrane orzeczenia Sądu Najwyższego. Godzi się zauważyć, że zgodnie z treścią art. 8 § 1 k.p.k. sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu. Tymczasem obecnie nie istnieje żaden judykat, który nakazywałby traktować wskazywane przez wnioskodawcę okoliczności towarzyszące powołaniu Anny Dziergawki na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego jako bezwzględną przyczynę odwoławczą. Skutek taki mogłaby wywołać jedynie przywołana w treści wniosku uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 (OSNKW z 2020 r. Nr 2, poz. 7), niemniej jednak została ona uznana przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP; art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 EKPCz (wyrok TK z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, OTK-A 2020, nr 61). W związku z powyższym, z dniem ogłoszenia rzeczonego wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie wywiera ona skutków prawnych polegających na związaniu jej treścią składów orzekających Sądu Najwyższego. Zatem wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, udział w składzie orzekającym osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nie musi automatycznie zostać potraktowany jako bezwzględna przyczyna odwoławcza, a w konsekwencji w każdym przypadku skutkować koniecznością wyłączenia od rozpoznania sprawy (zob. m.in. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., I KK 162/23; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., I KK 162/23).

Tym samym wniosek o wyłączenie SSN Anny Dziergawki w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zakresie, w jakim wskazuje na wadliwość jej powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, tj. w następstwie wniosku Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, uznać należało za niedopuszczalny z mocy ustawy.

Odnosząc się natomiast do pozostałych kwestii podniesionych przez wnioskodawcę przypomnieć należy, że zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. *„[s]ędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie”*. Chodzi tutaj o takie układy faktyczne, w których określone zachowanie sędziego (albo określona sytuacja, w której znajduje się dany sędzia) w prowadzonym przez niego postępowaniu bądź też w życiu prywatnym rodzi obiektywnie uzasadnioną wątpliwość do jego bezstronności, bowiem rzutuje na określony stosunek sędziego do stron lub sprawy będącej przedmiotem rozstrzygnięcia w danym postępowaniu (albo nawet ujawnia określony stosunek sędziego do stron lub sprawy będącej przedmiotem rozpoznania) (zob. postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2025 r., III KS 87/22). Przyczyną wyłączenia sędziego nie może być tym samym każde, niepoparte określonymi faktami, jedynie subiektywne odczucie strony w postaci braku zaufania czy też utraty wiary w bezstronność sędziego. Tego rodzaju argumentacji przedmiotowy wniosek nie zawiera. Autor wniosku w zasadzie ograniczył się do przytoczenia jedynie faktu znanego ze środków masowego przekazu i w najmniejszym nawet stopniu nie wykazał, by istniał jakikolwiek związek pomiędzy – jak sam nadmienił – posiadaniem przez SSN Annę Dziergawkę *„dalece specyficznego poparcia”* uzyskanego od hierarchy kościelnego, z charakterem tej, konkretnej sprawy skargowej, w szczególności, by przekonania posiadane przez SSN Annę Dziergawkę mogły w jakiś sposób wpłynąć na stosunek do stron procesu, w postaci faworyzowania którejkolwiek z nich, czy wręcz przeciwnie, wykazywania wobec którejś z nich nieprzychylności, niechęci. Nie

sposób przy tym nie zauważyć, że przedmiotowa sprawa dotyczy postępowania, w którym oskarżony stanął pod zarzutem popełnienia przestępstw karnoskarbowych, co w żaden sposób nie ma odniesienia zarówno do kwestii ideologicznych jak i światopoglądowych.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[J.J.]

[a.ł]